

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de subsidiëring van initiatieven die voorzien in een herstelgericht en constructief hulp- en dienstverleningsaanbod voor verdachten, in verdenking gestelde personen, beklaagden, veroordeelden of geïnterneerden en voor slachtoffers van misdrijven, alsook voor hun onmiddellijke omgeving, dat niet wordt verstrekt ter uitvoering van een beslissing van een gerechtelijke of administratieve overheid

Definitieve goedkeuring

Bijlagen:

- het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de subsidiëring van initiatieven die voorzien in een herstelgericht en constructief hulp- en dienstverleningsaanbod voor verdachten, in verdenking gestelde personen, beklaagden, veroordeelden of geïnterneerden en voor slachtoffers van misdrijven, alsook voor hun onmiddellijke omgeving, dat niet wordt verstrekt ter uitvoering van een beslissing van een gerechtelijke of administratieve overheid;
- het advies nr. 65.066/3 van 21 januari 2019 van Raad van State.

1. INHOUDELIJK

Situering

Door de zesde staatshervorming is de Vlaamse Gemeenschap bevoegd geworden voor de inrichting van heel wat bijkomende initiatieven op het groeiende raakvlak tussen hulpverlening en Justitie. In dit kader dienen de verschillende procedures voor erkenning en subsidiëring binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna WVG) op elkaar afgestemd en vereenvoudigd te worden.

Met het decreet van 15 juli 2016 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna Mozaïekdecreet) wordt een rechtsgrond gecreëerd voor het subsidiëren van initiatieven die instaan voor een herstelgericht en constructief hulp- en dienstverleningsaanbod voor daders of vermoedelijke daders en voor slachtoffers van misdrijven, alsook voor hun onmiddellijke omgeving (cfr. artikel 105 Mozaïekdecreet). Het gaat om een aanbod dat niet wordt verstrekt ter uitvoering van een beslissing van een gerechtelijke of administratieve overheid.

Naast het voorzien van een meer structureel kader voor de subsidiëring van herstelbemiddeling, zal artikel 105 ook als basis aangegrepen worden om in te zetten op vernieuwende initiatieven die bijdragen tot een herstelgericht en constructief hulp- en dienstverleningsaanbod. Daarbij is het de bedoeling om te kunnen inspelen op reële behoeften van daders en slachtoffers, via meerjarige initiatieven die focussen op door de minister vooropgestelde thema's. Het aanbod richt zich tot meerderjarige daders of vermoedelijke daders (verdachten, in verdenking gestelde personen, beklagden, veroordeelden of geïnterneerden) en tot slachtoffers van misdrijven, alsook tot hun onmiddellijke omgeving.

Voorliggende nota verduidelijkt het ontwerp van het besluit tot uitvoering van artikel 105 van het Mozaïekdecreet. Dat regelt op welke manier enerzijds herstelbemiddeling en anderzijds vernieuwende initiatieven gesubsidieerd kunnen worden. Deze nota verduidelijkt tevens de artikels uit het voorliggende ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

In het Mozaïekdecreet is tevens een artikel 106 opgenomen dat bepaalt dat de Vlaamse Regering initiatieven kan subsidiëren, in het kader van de opdrachten die de justitiehuisen of, in voorkomend geval, de andere diensten van de Vlaamse Gemeenschap die zulke opdrachten overnemen, uitoefenen en die voorzien in gespecialiseerde programma's of samenwerkingsverbanden voor verdachten, beklagden, veroordeelden of geïnterneerden, ter uitvoering van een beslissing van een gerechtelijke of administratieve overheid. Deze nota heeft geen betrekking op dit artikel uit het Mozaïekdecreet.

Visie en uitgangspunten

Het plaatsvinden van een misdrijf impliceert een schade. Deze schade kan verschillende vormen aannemen en is niet altijd tastbaar te maken. Het kan gaan om vernieling van eigendom of het kwetsen van een persoon, maar ook het beschadigen van de relatie tussen dader en slachtoffer, en menselijke relaties in het algemeen. De rechtstreeks betrokken daders en slachtoffers zijn immers lang niet de enigen die geraakt worden door een misdrijf. Het herstellen van deze schade aan mensen en menselijke relaties, is een belangrijke doelstelling bij het zoeken naar vernieuwende methoden van probleembenadering en omgaan met criminaliteit en conflictsituaties. Daarbij is het bouwen aan een warme en solidaire samenleving belangrijk: een samenleving waar ruimte is voor participatie en communicatie, voor het opnemen van verantwoordelijkheid, niet enkel door het individu maar ook door de samenleving als geheel.

Het voorliggend ontwerpbesluit beoogt het realiseren van een regulier aanbod herstelbemiddeling. Door de opmaak van dit kader voor herstelbemiddeling, erkent de beleidsmaker het in dialoog brengen van partijen betrokken bij een misdrijf en het herstellen van de schade aangebracht door dit misdrijf als een waardevolle praktijk. Deze alternatieve benadering van conflicthantering heeft de voorbije jaren haar meerwaarde aangetoond. Daarnaast biedt voorliggend ontwerpbesluit een flexibel kader om geregeld andere accenten te leggen en om in te spelen op diverse noden en behoeften die geïdentificeerd worden in het werkveld. Op deze manier kan het herstelgericht werkveld blijvend uitgedaagd worden om verdere ontwikkeling en groei te stimuleren en om in te spelen op maatschappelijke evoluties. Denk hierbij aan nieuwe vormen van criminaliteit of problematieken waar meer aandacht aan geschonken wordt: daden van terreur, cybercriminaliteit, seksueel misbruik binnen instituties, enz. Deze wijzigingen kunnen andere behoeften teweegbrengen, behoeften die op heden niet of onvoldoende beantwoord worden door het bestaande herstelgericht aanbod. Voorbeelden van huidige leemtes in het aanbod zijn: hulpverlening gericht op slachtoffers van seksueel misbruik binnen instituties, slachtoffers van feiten waarbij de dader niet gekend is, misdrijven met een grote impact op de gehele samenleving.

Wanneer gekeken wordt naar het herstellen van schade ten gevolge van een misdrijf, dient dit ook benaderd te worden vanuit de huidige bril van vermaatschappelijking van de zorg. In de uitwerking van een herstelgericht aanbod zien we een rol voor professionele actoren in het werkveld, maar zeker

ook voor de maatschappij in het algemeen. Een misdrijf brengt immers naast de rechtstreekse schade aan het slachtoffer en de naastbestaanden, een indirecte schade aan de samenleving toe. We wensen deze samenleving dan ook een prominente rol te geven in het herstelproces en trachten via participatie van burgers en vrijwilligerswerk mensen aan te spreken op hun burgerschap. We rekenen op het gedeelde engagement van professionele hulp- en dienstverleners en 'de' burger om nieuwe herstelgerichte initiatieven te laten uitgroeien tot duurzame vormen van 'community building'.

Huidige situatie

Momenteel zijn er reeds een aantal organisaties die inzetten op de uitwerking en uitvoering van een herstelgericht en constructief aanbod. Het betreffen telkens goede praktijken die momenteel vanuit de overheid op geen enkele manier ondersteund kunnen worden naar continuering of verdere ontwikkeling van hun aanbod toe. Het nieuwe subsidiekader in het voorliggende ontwerpbesluit biedt een mogelijkheid om zulke initiatieven op basis van objectieve criteria te ondersteunen.

Voorbeelden in dit kader zijn de herstelbemiddeling die wordt aangeboden door Moderator vzw, de vorming Slachtoffer in Beeld in detentie door De Rode Antraciet vzw (van 2008 tot 2017), het aanbod rond agressiebeheersing van vzw Touché, het regionaal herstelproject Retoer van CAW De Kempen voor gedetineerden in gevangnissen van de Noorderkempen, initiatieven waarbij daders/plegers worden ingezet als ervaringsdeskundige (bv. gedetineerden bij Bond Zonder Naam of veroorzakers van een verkeersongeval bij Rondpunt vzw) en initiatieven waarbij burgers worden ingezet als "buddy" zoals het project Brug Binnen Buiten voor ex-gedetineerden in de gevangenis van Antwerpen.

Doelstelling

Artikel 105 van het Mozaïekdecreet schetst de algemene voorwaarden waaraan een aanbod moet voldoen:

- een herstelgericht en constructief hulp- en dienstverleningsaanbod realiseren;
- gericht zijn naar verdachten, in verdenking gestelde personen, beklaagden, veroordeelden of geïnterneerden, en naar slachtoffers van misdrijven, alsook naar hun onmiddellijke omgeving;
- niet ter uitvoering van een beslissing van een gerechtelijke of administratieve overheid.

Het voorliggende ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering heeft als doel een kader te schetsen voor de subsidiëring van herstelgerichte initiatieven, die niet verstrekt worden ter uitvoering van een beslissing van een gerechtelijke of administratieve overheid. Het geeft de criteria weer waaraan het aanbod dient te voldoen om voor subsidiëring in aanmerking te komen, alsook de formele vereisten met betrekking tot verantwoording en handhaving inzake de subsidie.

Artikelsgewijze bespreking

Hieronder volgt een artikelsgewijze bespreking van dit besluit.

Art. 1. Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

Art. 2. De Vlaamse Regering subsidieert jaarlijks een of meerdere organisaties zonder winstoogmerk voor het organiseren van een vrijwillig aanbod aan herstelbemiddeling in Vlaanderen en Brussel. Herstelbemiddeling betreft een vorm van dienstverlening waarbij een neutrale derde op een methodisch onderbouwde wijze een communicatieproces tracht op te starten en/of te stimuleren tussen dader en slachtoffer van een ernstig misdrijf. Het is hierbij de bedoeling de rechtstreeks bij het misdrijf betrokken personen, en eventueel hun omgeving, in staat te stellen zelf een actieve rol te spelen in de afhandeling van hun zaak en zo bij te dragen tot een meer herstelgerichte afhandeling. Het bemiddelingsproces draagt bij aan het herstel van de schade die veroorzaakt werd door het misdrijf en kan helpen bij de verwerking van de feiten.

Art. 3. Dit artikel geeft de voorwaarden weer waaraan het aanbod herstelbemiddeling van de

vereniging moet voldoen om voor subsidie in aanmerking te komen.

Bij het zoeken naar vernieuwende methoden van probleembenadering en omgaan met criminaliteit en conflictsituaties, zoals herstelbemiddeling, is het herstellen van de schade aan mensen en menselijke relaties, veroorzaakt door een misdrijf, een belangrijke doelstelling. Daarbij is het bouwen aan een warme en solidaire samenleving belangrijk: een samenleving waar ruimte is voor participatie en dialoog, voor het opnemen van verantwoordelijkheid, en dit niet enkel door het individu maar ook door de samenleving als geheel. De herstelbemiddeling is hier een duidelijk voorbeeld van.

De bij herstelbemiddeling gehanteerde methodiek impliceert dat concrete betrokkenen bij een misdrijf – ofwel “de partijen”, zijnde dader(s), slachtoffer(s) en/of hun na- en naastbestaanden – met elkaar in gesprek worden gebracht.

De samenwerking met andere actoren die werkzaam zijn in de welzijns-, gezondheids- en/of justitiële sector, is noodzakelijk om potentiële deelnemers te bereiken, om de slaagkansen van de bemiddeling te vergroten, om een goede nazorg te verzekeren, enzovoort. Het betreft hier bijvoorbeeld actoren zoals centra voor algemeen welzijnswerk, centra geestelijke gezondheidszorg, voorzieningen voor personen met een handicap, vrijwilligersorganisaties, armoedeverenigingen, gevangnissen, justitiehuis en parketten. Van de vereniging wordt verwacht dat zij actief een verbindende rol opneemt binnen het netwerk van deze actoren, en zo bijdraagt aan een integrale zorg voor personen die betrokken zijn bij een misdrijf.

Art. 4. Een vereniging zonder winstoogmerk die wilt gesubsidieerd worden, dient te beschikken over een door de secretaris-generaal goedgekeurd meerjarenplan. De indientermijn en voorwaarden waaraan het meerjarenplan moet voldoen, worden beschreven in dit artikel. Om ontvankelijk te zijn, dient het meerjarenplan alle opgelijste elementen te bevatten. Deze elementen gelden als beoordelingscriteria. Per beoordelingscriterium staat het maximum aantal punten dat kan worden behaald, vermeld. Een meerjarenplan moet minstens een score van 60 op 100 punten behalen om goedgekeurd te kunnen worden. Indien meerdere verenigingen zonder winstoogmerk een meerjarenplan indienen, dan zal de organisatie met de hoogste score voorrang krijgen op deze met een lagere score.

Op basis van de inhoudelijke beoordeling van het meerjarenplan, bestaat er een mogelijkheid tot bijsturing van het plan op vraag van de secretaris-generaal.

Art. 5. Na goedkeuring van het meerjarenplan sluit de secretaris-generaal een overeenkomst met de vereniging voor de duurtijd van het meerjarenplan. Het meerjarenplan maakt integraal deel uit van de overeenkomst. Daarnaast vermeldt de overeenkomst tevens de wijze waarop de vereniging de middelen zal inzetten om het meerjarenplan te realiseren, de wijze waarop de voortgang zal worden gemeten en het geraamde subsidiebedrag voor de volledige periode van het meerjarenplan.

Art. 6. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Art. 7. De secretaris-generaal kent jaarlijks de subsidie-enveloppe toe. Deze wordt berekend op basis van een forfaitair bedrag per voltijdse equivalent, dat wordt vastgelegd op 75.000 euro. De hoogte van dit forfaitair bedrag zal in 2023 geëvalueerd worden (cfr. artikel 22).

Art. 8. Dit artikel bepaalt de jaarlijks vooropgestelde caseload, in verhouding tot de personeelsbezetting. De vereniging dient jaarlijks een minimum aantal aanvragen op te nemen. Het artikel verduidelijkt wat er in deze verstaan wordt onder een “opgenomen aanvraag”. Niet elke opgenomen aanvraag leidt effectief tot informatie-uitwisseling tussen de betrokken partijen. Desalniettemin dient de vereniging tijd en middelen te investeren om de partijen te informeren over het aanbod, en een eventuele uitwisseling te verkennen en voor te bereiden. Zeker in dossiers vóór vonnis, blijkt uit de huidige bemiddelingspraktijk dat nog relatief veel partijen afhaken voor er effectieve informatie-uitwisseling heeft plaatsgevonden. Het werk dat intussen is geleverd, is echter ook waardevol. Daarom wordt ervoor gekozen om te subsidiëren op basis van opgenomen aanvragen en niet op basis van effectieve bemiddelingsdossiers.

De bezettingsgraad dient tussen de 80% en de 110% van de vooropgestelde caseload te bedragen.

Indien de bezettingsgraad lager is dan 80% gedurende 2 opeenvolgende jaren, dan zal een deel van de subsidie verhoudingsgewijs teruggevorderd worden.

De subsidie-enveloppe vermeld in artikel 7, eerste lid, wordt aangepast aan het indexcijfer.

Art. 9. Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

Art. 10. Dit artikel regelt de uitbetaling van de subsidie.

Art. 11. Dit artikel regelt de verantwoording van de subsidie. De vereniging dient jaarlijks een inhoudelijk en financieel verslag in conform de afspraken in dit artikel.

In het inhoudelijk verslag rapporteert de vereniging over:

- het profiel van de bereikte doelgroep;
- de laatst bereikte fase per geboden herstelbemiddeling; niet elke aanvraag tot bemiddeling leidt tot effectieve informatie-uitwisseling tussen de partijen; er worden vier fasen onderscheiden: de prefase (een direct of indirect eerste contact met 1 partij), fase 2 (verkennen van bemiddelingsvraag bij 2 partijen), fase 3 (opstart informatie-uitwisseling tussen slachtoffer en dader, al dan niet direct en al dan niet resulterend in een overeenkomst), fase 4 (afsluiting);
- de delictkenmerken: welk soort misdrijf vormde de aanleiding voor de vraag tot bemiddeling;
- het aantal opgenomen aanvragen per gerechtelijke arrondissement;
- de wijze waarop de aanmeldingen gebeuren: een aanmelding gebeurt via een van de partijen zelf of via een derde; indien dit via een derde gebeurt, specificeert de vereniging of deze doorverwijzing gebeurt via hulpverlening, justitiehuizen, gevangenissen, parket, ...

Het financieel verslag moet alle documenten bevatten, als vermeld in art. 13, tweede lid, en artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 betreffende de boekhouding en het financieel verslag voor de voorzieningen in bepaalde sectoren van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Art. 12. Initiatiefnemers kunnen een aanvraag indienen voor de subsidiëring van een herstelgericht en constructief hulp- en dienstverleningsaanbod. Het biedt de mogelijkheid om projecten in uitvoering te brengen die inspelen op maatschappelijk relevante behoeften. De minister bepaalt op welke specifieke doelgroepen de herstelgerichte initiatieven zich bij voorkeur zullen richten voor een periode van maximaal 5 jaar. Op die manier is het mogelijk om in te spelen op een aan verandering onderworpen maatschappij met telkens nieuwe vormen van criminaliteit, nieuwe noden en behoeften en specifieke hiaten binnen het huidig herstelgericht aanbod. De criteria waaraan het aanbod moet voldoen worden verder omschreven (cfr. artikel 13).

Art. 13. Dit artikel omschrijft de manier waarop een projectaanvraag ingediend moet worden en aan welke criteria deze aanvraag dient te voldoen. Om ontvankelijk te zijn, dient de aanvraag alle vermelde elementen te bevatten. Naast een oplijsting van enkele noodzakelijke gegevens (naam initiatiefnemer, visie en missie op organisatieniveau van de initiatiefnemer, de beschrijving van het aanbod en een omschrijving van de beoogde resultaten), worden een aantal specifieke criteria benoemd die verantwoord dienen te worden in de aanvraag en die inhoudelijk zullen worden beoordeeld:

1. Een omschrijving van de wijze waarop het aanbod inspeelt op en tegemoet komt aan de specifieke behoeften van meerderjarige daders, slachtoffers en andere personen die betrokken zijn bij een misdrijf, ingezet op de doelgroepen vermeld in artikel 12:

Het aanbod speelt in op een nood of behoefte die zich op dit vlak voordoet in de veranderende maatschappij. Actuele voorbeelden hiervan zijn nieuwe vormen van criminaliteit of problematieken waar meer aandacht aan geschonken wordt: daden van terreur, cybercriminaliteit, seksueel misbruik binnen instituties. Deze wijzigingen kunnen andere behoeften teweegbrengen, behoeften die op heden niet vervuld worden door het huidig aanbod. Voorbeelden van huidige leemtes in het aanbod zijn: hulpverlening gericht op

slachtoffers van seksueel misbruik binnen instituties, slachtoffers van feiten waarbij de dader niet gekend is.

Identificatie van deze noden en behoeften, en afstemming van het project hierop zijn een noodzakelijke voorwaarde voor subsidiëring. Voor wat betreft aanbod dat gerealiseerd wordt binnen een penitentiaire context, dient te worden aangetoond op welke manier dit aanbod aangepast is aan de specifieke gevangeniscontext en aan de doelgroep die er verblijft.

2. Een omschrijving van de complementariteit van het aanbod van het initiatief aan het reeds bestaande reguliere aanbod dat zich focust op het herstel van de door het misdrijf beschadigde relatie tussen dader, slachtoffer en samenleving:

Het project dient een meerwaarde te vormen als herstelgericht aanbod in het bestaande hulp- en dienstverleningslandschap. In concreto is het complementair aan het reeds bestaande aanbod dat zich specifiek inzet op het herstel van door criminaliteit of conflictsituaties beschadigde relaties. De focus van het project wordt hierbij gelegd op het stimuleren van het opnemen van verantwoordelijkheid en communicatie.

3. Een weergave van de inbedding van het aanbod van het initiatief in een netwerk of samenwerkingsverband met relevante actoren om de slaagkansen van het aanbod te maximaliseren:

Heel wat organisaties zijn ingebed in een lokaal netwerk van actoren die werkzaam zijn in de welzijns- en/of justitiële sector. Het actief opnemen van een verbindende rol, door elk van de actoren in dit netwerk, draagt bij aan een integrale zorg aan personen die betrokken zijn bij een misdrijf.

Naar bereik van de vooropgestelde doelgroep, zal een samenwerkingsverband met andere actoren noodzakelijk zijn, wat de slaagkansen van het project aanzienlijk verhoogd. De wijze waarop wordt samengewerkt in het kader van dit specifieke aanbod dient geëxpliciteerd te worden. Deze samenwerking kan verschillende vormen aannemen. Lokale netwerken kunnen elkaar versterken en samenwerken in het kader van de toeleiding van cliënten naar een aanbod, kennisdeling zoals bv. uitwisseling van gehanteerde methodieken en visieontwikkeling, coaching en ondersteuning personeel, nazorg, doorverwijzing van cliënten, De initiatiefnemer dient in de aanvraag duidelijk te vermelden tot welk werkingsgebied het aanbod zich zal richten en welke organisaties of samenwerkingsverbanden hierbij betrokken zullen worden.

4. Een omschrijving van het gebruik van een herstelgerichte benadering in het omgaan met criminaliteit en betrokken partijen, met een maximale betrokkenheid van de samenleving in het werken naar herstel:

Het plaatsvinden van een misdrijf impliceert dat schade is berokkend. Deze schade kan verschillende vormen aannemen en is niet altijd tastbaar te maken. Het kan gaan om vernieling van eigendom of het kwetsen van een persoon, maar ook het beschadigen van de relatie tussen dader en slachtoffer, en menselijke relaties in het algemeen (de rechtstreeks betrokken daders en slachtoffers zijn immers lang niet de enigen die geraakt worden door een misdrijf), kan hieronder geplaatst worden.

Het herstellen van deze schade aan mensen en menselijke relaties, is een belangrijke doelstelling bij het zoeken naar vernieuwende methoden van probleembenadering en omgaan met criminaliteit en conflictsituaties. Daarbij is het bouwen aan een warme en solidaire samenleving belangrijk: een samenleving waar ruimte is voor participatie en dialoog, voor het opnemen van verantwoordelijkheid, en dit niet enkel door het individu maar ook door de samenleving als geheel. De samenleving en haar burgers dienen een prominente rol te krijgen

in het herstelproces. Vrijwilligers kunnen in dit kader een belangrijke aanvulling vormen op de inzet van professionele hulp- en dienstverleners.

Het aanbod zet zich in op het herstel van de schade, veroorzaakt door het misdrijf. Dit "herstel" kan heel verschillende vormen aannemen: zelfherstel, herstel van een dader ten aanzien van een slachtoffer, herstel ten aanzien van de directe omgeving of ten aanzien van de brede samenleving en kan focussen op verschillende domeinen zoals financieel/materieel herstel, moreel of symbolisch herstel, enzovoort. Een initiatief kan bijgevolg op verschillende manieren "herstelgericht" zijn of een "herstelgerichte benadering" hanteren:

- door te werken aan zelfherstel, waarbij betrokkenen het misdrijf en de gevolgen ervan trachten een plaats te geven in hun leven en/of waarbij ze inzicht krijgen in de problematiek die aan de basis hiervan ligt om zo verantwoordelijkheid te kunnen opnemen;
- door in te zetten op een nieuwe verhouding tussen mensen/een herstel van intermenselijke relaties, via het stimuleren van communicatie en verbondenheid;
- ...

5. Een beschrijving van de expertise die zal aangewend worden in de uitvoering van het initiatief:

De organisatie moet aantonen op welke manier zij beschikt over of toegang heeft tot expertise die ingezet zal worden bij de uitvoering van dit aanbod. Op deze manier wordt de effectiviteit van het aanbod vergroot, en kan het een positieve invloed hebben op de mate van het behalen van de vooropgestelde doelstellingen en beoogde resultaten.

De expertise kan gesitueerd zijn op het vlak van ervaring met (één van) de vooropgestelde doelgroepen, op de rol van de organisatie in het huidige netwerk van welzijns- en/of justitiële actoren, of op het inhoudelijk uitwerken of uitvoeren van herstelgericht aanbod in de vorm van eerdere initiatieven.

6. Een omschrijving van het vernieuwend karakter van het initiatief:

We beogen prioritair aanbod te subsidiëren dat een experimenteel, aanvullend of vernieuwend karakter heeft. Het herstelgericht werkveld blijvend uitdagen en verdere ontwikkeling en groei stimuleren, is een betrachting van deze subsidiëring. De initiatieven kunnen aanvullend zijn bij bestaand aanbod, experimenteel in aanpak, vernieuwend qua doelgroep, Een innovatieve of creatieve aanpak dient tot grotere resultaten te leiden.

7. De wijze van besteding van de middelen gedurende de periode van de projectaanvraag:

De oproep laat veel ruimte aan de lokale partners om in te zetten op de lokale situatie en ontwikkelingen, en om doelstellingen op maat te formuleren. De subsidie kan ingezet worden naargelang die beoogde doelstellingen en al bestaande (financiële en personele) mogelijkheden. Uiteraard wordt beoordeeld of de begroting realistisch is in dit kader. Indien voorzien kan worden in cofinanciering (door externe financiering of door de inzet van eigen personeel of werkingsbudget) zal dit een gunstig effect hebben op de beoordeling van de projectaanvraag.

8. De projectaanvraag dient bovendien aan te geven op welke manier de resultaten van het project zullen verduurzaamd worden na afloop van de projectperiode of hoe het project eventueel zal verdergezet worden na afloop van de projectperiode.

Per beoordelingscriterium staat het maximum aantal punten dat kan worden behaald, vermeld. De projectaanvraag moet minstens een score van 60 op 100 punten behalen om goedgekeurd te kunnen worden. Indien meerdere initiatiefnemers een projectplan indienen, dan zal de initiatiefnemer met de hoogste score voorrang krijgen op deze met een lagere score.

De beoordeling van de aanvragen gebeurt door de minister.

Art. 14. De aanvraag zal onderworpen worden aan een ontvankelijkheidscontrole. Dit artikel omschrijft de termijnen die van toepassing zijn op deze ontvankelijkheidscontrole, alsook de termijnen van beslissing tot toekenning van de projectaanvragen.

Art. 15. Na goedkeuring van de projectaanvraag door de minister sluit de secretaris-generaal een overeenkomst voor de duurtijd van de projectaanvraag met de initiatiefnemer. De projectaanvraag maakt integraal deel uit van de overeenkomst. Daarnaast vermeldt de overeenkomst tevens de wijze waarop de initiatiefnemer de middelen zal inzetten om het project te realiseren, de wijze waarop de voortgang zal worden gemeten en het geraamde subsidiebedrag voor de volledige periode van het project.

Art. 16. Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

Art. 17. Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

Art. 18. Dit artikel regelt de uitbetaling van de subsidie.

Art. 19. Dit artikel regelt de verantwoording van de subsidie. Jaarlijks dient een inhoudelijk en een financieel verslag opgemaakt te worden zodat de administratie van nabij betrokken kan blijven bij de geselecteerde initiatieven. De verslaggeving bestaat uit een inhoudelijke en financiële terugkoppeling van het voorbije jaar, en indien van toepassing, een motivatie van gemaakte bijsturingen aan het project. Deze verslaggeving zal tevens aangewend worden om een zicht te krijgen op de doelgroep die via het initiatief bereikt wordt, op de manier waarop gewerkt wordt richting verduurzaming en op signalen ten behoeve van het beleid die duidelijk worden tijdens de uitvoering van het initiatief.

Art. 20. Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

Art. 21. Om de continuïteit in het aanbod van herstelbemiddeling te verzekeren, wordt voorzien in een overgangsperiode van 1 juni 2019 tot en met 31 december 2020. Om de modaliteiten tijdens deze overgangsperiode vast te leggen, wordt een overeenkomst afgesloten tussen de vereniging belast met de organisatie van het aanbod herstelbemiddeling en de secretaris-generaal.

Art. 22. Dit artikel voorziet, na de overgangsperiode vermeld in artikel 21, in een evaluatie van het forfaitair bedrag per VTE.

Art. 23. Om de initiatieven te kunnen koppelen aan de doelgroepen zoals opgesteld door de minister, willen we de vijfjaarlijkse periodes koppelen aan de legislatuur.

Art. 24. Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Er is een recurrent budget beschikbaar van 2.185.000 euro op jaarbasis:

- GBO-1GC-D2EA/WT-GC066: 2.038.000 euro
- GBO-1GC-D2EAD/WT-GC067: 147.000 euro

Dit ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende het subsidiëren van initiatieven die voorzien in een herstelgericht en constructief hulp- en dienstverleningsaanbod heeft geen extra impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

De inspectie van Financiën heeft op 16 oktober 2018 gunstig advies gegeven.
Het begrotingsakkoord werd gegeven op 7 december 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

1. Weerslag op personeel: nihil;
2. weerslag op werkingsuitgaven: nihil;
3. weerslag op investeringen en schulden: nihil;
4. weerslag op ontvangsten: nihil;
- 5 conclusie: de beslissing van de Vlaamse Regering met betrekking tot deze nota heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

- 1 Het wetgevings- en taaladvies werd aangevraagd op 8 oktober 2018. Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018-448 van 11 oktober 2018.
- 2 Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringssimpactanalyse (RIA) aangezien het weinig inhoudelijke effecten heeft. Voorliggend ontwerpbesluit regelt het louter formele karakter voor de organisatie en subsidiëring van herstelbemiddeling en voor de aanvraag, de toekenning en de verantwoording van de subsidie voor initiatieven die voorzien in een herstelgericht en constructief hulp- en dienstverleningsaanbod voor verdachten, in verdenking gestelde personen, beklaagden, veroordeelden of geïnterneerden en voor slachtoffers van misdrijven, alsook voor hun onmiddellijke omgeving, dat niet wordt verstrekt ter uitvoering van een beslissing van een gerechtelijke of administratieve overheid.

6. ADVIEZEN

Over voorliggend ontwerpbesluit werd advies gevraagd aan de Raad van State.

Op 21 januari 2019 heeft de Raad van State advies 65.066/3 uitgebracht.

Aangezien het niet enkel de bedoeling is om initiatieven tot herstelbemiddeling te ondersteunen die plaatsvinden voor en na een 'vonnis', is op advies van de Raad in artikel 3 het woord 'vonnis' vervangen door de woorden 'gerechtelijke beslissing'.

De Raad merkt op dat moet worden verduidelijkt wat er gebeurt wanneer de beschikbare kredieten niet volstaan om aan alle ingediende aanvragen tot subsidie een positief gevolg te geven. Er wordt dan ook in het ontwerpbesluit verduidelijkt in artikel 4 dat het meerjarenplan minstens een score van 60 op 100 punten moet behalen, evenals het maximum aantal punten dat per beoordelingscriterium kan worden behaald. Als het maximale beschikbare begrotingskrediet bereikt is, krijgen de verenigingen met de best beoordeelde meerjarenplannen voorrang.

In artikel 7 worden de woorden 'binnen de beschikbare begrotingskredieten' geschrapt aangezien de verduidelijking dat de toekenning dient te gebeuren 'binnen de beschikbare begrotingskredieten' reeds voortvloeit uit de rechtsgrond, namelijk artikel 105 van het decreet van 15 juli 2016, dat in een gelijkaardige beperking voorziet.

De Raad stelt dat volgens artikel 50, §2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 'betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten' de algemene bepalingen worden vastgelegd op het stuk van de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies. In die zin is artikel 8, §1, eerste lid van voorliggend ontwerpbesluit aangepast zodat het gedeelte van de subsidie waarvoor de vooropgestelde caseload niet werd gehaald, moet worden teruggevorderd overeenkomstig artikel 13 van de wet van 16 mei 2003.

De Raad merkt op dat het toekennen van een verordenende bevoegdheid door de Vlaamse Regering aan een of meer van haar leden, enkel toelaatbaar kan worden geacht in zoverre de delegatie slechts regels van bijkomstige aard of van beperkt belang betreft. De ontworpen delegaties waarbij het volledig aan de minister wordt overgelaten om te bepalen welke 'vernieuwende' initiatieven voor subsidiëring in aanmerking komen en om desgevallend bijkomende subsidievoorwaarden vast te stellen, betreffen niet louter regels van bijkomstige aard of van beperkt belang. In die zin wordt artikel 12 aangepast zodat de minister enkel de specifieke doelgroepen bepaalt waarop de herstelgerichte initiatieven zich dienen te richten voor een periode van maximaal 5 jaar. Het advies van de Raad van State wordt gevolgd waardoor de minister enkel accenten kan bepalen en het bijgevolg een regel betreft van bijkomstige aard of beperkt belang. Op die manier is het mogelijk om in te spelen op een aan verandering onderworpen maatschappij met telkens nieuwe vormen van criminaliteit, nieuwe noden en behoeften en specifieke hiaten binnen het huidig herstelgericht aanbod. Het derde lid van artikel 12 wordt geschrapt. De criteria waaraan het aanbod moet voldoen worden verder omschreven in artikel 13.

Artikel 20, eerste lid is geschrapt op advies van Raad van State dat het af te raden is om de algemene bepalingen van de wet van 16 mei 2006 te hernemen in het ontwerpbesluit.

In artikel 21, §2, zijn de data voor de overgangsregeling aangepast op vraag van Raad van State.

De bepaling van artikel 22 blijft behouden zodat voor alle betrokkenen duidelijk is wanneer uiterlijk het forfaitaire subsidiebedrag wordt geëvalueerd, waaruit een bijsturing kan voortvloeien.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de subsidiëring van initiatieven die voorzien in een herstelgericht en constructief hulp- en dienstverleningsaanbod voor verdachten, in verdenking gestelde personen, beklaagden, veroordeelden of geïnterneerden en voor slachtoffers van misdrijven, alsook voor hun onmiddellijke omgeving, dat niet wordt versterkt ter uitvoering van een beslissing van een gerechtelijke of administratieve overheid.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN